

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr:	21:34
Diariernr:	21/01182
Handläggare:	Jonathan Fransson m.fl.
Ämnesord:	Arbetsgivarfrågor; Arbetsmarknad; Digitalisering; Ekonomi; Kultur och fritid; Miljö; Samhällsplanering; Sjukskrivning och rehabilitering; Skola; Social omsorg; Trafik och infrastruktur; Äldreomsorg
Avdelning:	Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet:	Ekonomisk analys
Extern medverkan:	
Datum:	2021-09-21
Mottagare:	Kommunstyrelsen Ekonomi/finans Personalfrågor Funktionshinderområdet Äldreomsorg Invandrar- och flyktingfrågor Arbetsmarknad Barnomsorg och utbildning Plan- och stadsbyggnad Miljö- och naturskydd
Rubrik:	Budgetpropositionen för 2022 samt höständringsbudgeten för 2021
Ersätter:	
Bilagor:	

Sammanfattning

Den 20 september presenterade regeringen budgetproposition för 2022(2021/22:1) och Höständringsbudget för 2021 (2021/22:2). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2022–2024 i cirkulär 21:34, med uppgifter om förstärkning av det generella statsbidraget, äldreomsorgslyftet, yrkesvux och skolmiljarden.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 21:34

Ekonomi: Ekonomi och styrning
Jonathan Fransson m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Funktionshinderområdet
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Budgetpropositionen för 2022 samt höständringsbudgeten för 2021

Den 20 september presenterade regeringen budgetproposition för 2022 (2021/22:1) och Höständringsbudget för 2021 (2021/22:2). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2022–2024. Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) *egna kommentarer skrivs i kursiv stil.*

Budgetpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2022–2024. Höständringsbudgeten anger förändringar i årets budget. Nedan sammanfattas några av satsningarna:

Sammanfattning:

- 2,1 miljarder kronor i generella statsbidrag till kommunerna.
- Förstärkt äldreomsorgslyft jämfört med tidigare besked, 1 190 för år 2022 samt 1 490 miljoner kronor 2023. Satsningen omfattar nu 1,7 miljarder kronor respektive år.
- Statsbidraget för regionalt yrkesvux tillförs 1 540 miljoner kronor 2022.
- Skolmiljarden fortsätter även 2022.

Innehållsförteckning

Ekonomi	3
Kommunalekonomisk utjämning	5
Barn och Utbildning	13
Funktionshinderomsorg	20
Mottagande av asylsökande och nyanlända	21
Äldreomsorg	21
Kvinnofrid	22
Folkhälsa	23
Arbetsmarknad	23
Digitalisering	24
Infrastruktur, trafik och regional utveckling	25
Näringsliv	28
Kultur	28
Bibliotek	29
Folkhögskola	29
Landsbygdspolitiska insatser	30
Bredband	30
Klimat	31
Klimatanpassning	31
Miljö	32
Plan och bygg	32
Arbetsgivarfrågor	33

Ekonomi

Prognoser och antaganden för samhällsekonomin i budgetpropositionen

Här följer en kort sammanfattning av den samhällsekonomiska utvecklingen åren 2021–2024 utifrån regeringens huvudscenario som är grunden för propositionens beräkningar.

I propositionen beskrivs utvecklingen i den globala och svenska ekonomin, vilken visar på en stark återhämtning 2021 och 2022.

Tabell 1. Sammanfattningstabell över regeringens beräkningar

Procentuell förändring om inte annat anges; värden enligt "Vårpropositionen 2021" inom parentes (15 april 2021)

	2020	2021	2022	2023	2024
BNP ¹	-3,0 (-3,1)	4,3 (3,1)	3,5 (3,8)	1,6 (2,1)	1,5 (1,6)
Arbetade timmar ¹	-3,8 (-3,8)	3,2 (3,0)	2,7 (2,4)	0,5 (1,1)	0,2 (0,5)
Arbetslöshet ²	8,3 (8,3)	8,8 (8,7)	7,7 (7,9)	7,0 (7,0)	7,0 (7,0)
BNP-gap ³	-3,8 (-3,9)	-1,5 (-2,6)	0,3 (-0,5)	0,2 (0,0)	0,0 (0,0)
Timlöner ⁴	2,1 (2,0)	2,6 (2,5)	2,4 (2,3)	2,6 (2,5)	2,8 (2,7)
KPIF, årsgenomsnitt	0,5 (0,5)	1,8 (1,5)	1,5 (1,3)	1,7 (1,6)	2,0 (1,9)
Prisbasbelopp, tusen kronor	47,3 (47,3)	47,6 (47,6)	48,3 (48,1)	48,9 (48,6)	49,8 (49,2)
Finansiellt sparande i off. sektor ⁵	-3,0 (-3,1)	-1,8 (-4,5)	-0,7 (-1,0)	0,4 (0,5)	0,7 (1,0)
Strukturellt sparande i off. sektor ⁵	-1,0 (-1,3)	-1,2 (-2,7)	-0,6 (-0,3)	0,4 (0,6)	1,0 (1,1)
Konsoliderad bruttoskuld ⁵	39,7 (39,9)	37,8 (39,9)	35,4 (37,0)	32,9 (33,7)	31,1 (31,4)

¹Kalenderkorrigerat. ²Procent av arbetskraften. ³Procent av potentiell BNP.

⁴Konjunkturlönestatistiken (Medlingsinstitutet). ⁵Procentandel av BNP.

Källa: Budgetpropositionen för 2022 (Prop. 2021/2022:1) samt 2021 års ekonomiska vårproposition (Prop. 2020/21:100).

Sammanfattande punkter

- En fortsatt snabb återhämtning för BNP och antalet arbetade timmar antas ske 2021 och 2022, men "lågkonjunkturen" dröjer ändå kvar till 2022 på arbetsmarknaden (sysselsättningsgapet är då ännu negativt).
- Andelen arbetslösa fortsätter att stiga 2021 men minskar 2022 och 2023; den beräknas uppgå till 7 procent av arbetskraften 2023 och 2024.
- Det finansiella sparandet i offentliga sektorn beräknas fortsatt att visa ett underskott i år. Detta negativa sparande ligger i huvudsak i staten (-2,5 procent av BNP). Trots de betydande förslag som presenteras i budgetpropositionen (vilka höjer de offentliga utgifterna och sänker inkomsterna 2022) minskar sparandeunderskottet nästa år. Samma utveckling antas åren 2023–24 och den offentliga skuldkvoten sjunker därför årligen i regeringens beräkningar. I hög grad följer denna kalkylerade utveckling av ett antagande om att ingen ytterligare, förutom vad som aviseras i BP22, finanspolitik tillkommer (). Därmed blir uppräknningen av

delar av de offentliga utgifterna låg – framförallt lägre än ökningen av de beräknade inkomsterna för den offentliga sektorn (vilka baseras på den ekonomiska utvecklingen).

Revideringar

Jämfört med de beräkningar som låg till grund för 2021 års ekonomiska vårproposition räknar regeringen nu med en högre tillväxt 2021 för såväl BNP som antalet arbetade timmar. Medan ökningen av antalet arbetade timmar är uppreviderad även 2022 är BNP-tillväxten nedreviderad detta år. Andelen arbetslösa är marginellt uppreviderad i år men därefter densamma som i prognosen för vårpropositionen. Generellt är prognoserna för löner och konsumentpriser något uppreviderade, såväl i år som åren därefter.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Anders Brunstedt tfn 08-452 78 19, Patrik Jonasson tfn 08-452 73 62 och Anna Kleen tfn 08-452 77 62, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

I den skatteunderlagsprognos som regeringen presenterar ökar skatteunderlaget med 16,7 procent på fem år, något mindre än SKR:s prognos från augusti. Skatteunderlagsprognosen från regeringen visar starkare utveckling i närtid men lite svagare på länge sikt. SKR prognosticerar en lägre lönesummetillväxt men större inkomster av övriga poster, och sammantaget en något större uppgång för skatteunderlaget (till 2024), jämfört med regeringen.

Regeringens prognos på skatteunderlaget är uppreviderad jämfört med 2021 års vårproposition. Det bedöms nu sammantaget bli 0,5 procentenheter högre. Lönesumman är uppreviderad med runt 3 procentenheter samtidigt som övriga posten är nedreviderade.

Regeringen föreslår att skattereduktionerna för förvärvsinkomster och för sjuk- och aktivitetsersättning förstärks samt en ny skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa. Eftersom dessa skattelättnader har formen av skattereduktion påverkar de inte det kommunala skatteunderlaget.

Däremot har en rad beloppsmässigt små förslag viss men ganska marginell påverkan på skatteunderlaget; dessa inbegriper 1) skattelättnad för cykelförmån, 2) förenklade regler om tjänsteställe, 3) skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar liksom 4) lättnader i reglerna om beskattningen av personaloptioner.

Tabell 2. Skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2020	2021	2022	2023	2024	2020–2024
Reg, sep	2,0	4,3	3,8	2,8	2,8	16,7
Underliggande	2,5	4,6	3,8	2,4	2,8	
SKR, aug	2,1	3,7	3,6	3,4	3,1	16,9
Underliggande	2,7	4,0	3,6	3,0	3,1	

Källa: Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner.

Frågor om Skatteunderlaget besvaras av Patrik Jonasson tfn 08-452 73 62, avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning**Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, kommuner**

I regeringens budgetproposition utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner återfinns tabell 2.8 på sid 28, där förändringar i anslaget för kommunalekonomisk utjämning jämförs med anvisat belopp i BP2021 **för samtliga år**.

Nedanstående tabeller utgår, liksom tidigare års cirkulär om budgetpropositionen, från föreslagna ramar i BP2021 **för respektive år**. I tabellerna redovisas endast förändringar som gjorts i BP 2022 jämfört med i de tidigare aviserade anslagsramarna.

I samband med vår skatteunderlagsprognos den 30 september kommer uppdateringsfiler till modellen skatter och bidrag och prognosunderlag att finnas tillgängliga. Vi kommer också att uppdatera våra specifikationer över vissa statsbidrag så snart som möjligt.

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

	2021	2022	2023	2024
Totalt enligt BP 2021 cirkulär 20:37, inkl. skatteväxlingar	105 403	102 095	96 889	96 854
Tillskott i enlighet med budgetpropositionen för 2022		2 100	2 100	2 100
Tillkännagivande riksdagen, äldreomsorg				2 730
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Uppgiftslämning till MR-institutet (utg.omr. 1 avsnitt 10.10)		2	2	2
Kommuner mot brott (utg.omr. 4 avsnitt 2.8.2)			109	219
Fast omsorgskontrakt (utg.omr. 9 avsnitt 7.5)		348	686	686
Stärkt rätt till assistans (utg.omr. 9 avsnitt 7.5)			-196	-392
Barnets bästa när vård enligt LVU upphör (utg.omr. 9 avsnitt 7.5)		6	10	10
Planering etc. gymnasial utbildning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)			170	170
Prövning av gymnasial utbildning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)		15		
Ämnesbetyg, implementering (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)			25	25
Tekniksprånget (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)				-15
Grundläggande behörighet yrkesprogram (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)				59
Skolor med konfessionell inriktning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)				7
Nationella minoritetsspråk, samordning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)		-27	-27	-27
Gemensamt skolval (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)				-86
Deltagande i förskola (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)			41	80
Allsidig social sammansättning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)		15	30	30
Stärkta skolbibliotek (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)		25	25	
Extra studietid och utökad lovskola (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.2)		121	242	242
Stärkt elevhälsa (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.2)		3	3	3
Professionsprogrammet (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.3)			-24	-24
Nationella prov (utg.omr. 16 avsnitt 4.7.1)		123	123	
Validering, nationell struktur (utg.omr. 16 avsnitt 5.5)		30	60	60
Upprättande av utbildningsplan (utg.omr. 16 avsnitt 5.5)		4		
Marknadskontroll (utg.omr. 24 avsnitt 4.5)		3	3	3
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Tidigare satsning lovskola		-350	-350	-350
Kvarstår efter förändrat förslag om lovskola		27	52	67
Försöksverksamhet med branschskolor			-2	-3
Övriga ekonomiska regleringar				
Cykelförmån (förslag till statens budget, finansplan, mm, avsnitt 11.4)		28	56	85
Bilförmån (förslag till statens budget, finansplan, m.m., avsnitt 11.5)			-3	-6
Skatteavtalet Sverige Danmark		-11	-11	-11
Totalt enligt detta cirkulär	105 403	104 556	100 016	102 521

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kronor per invånare

	2021	2022	2023	2024
Totalt enligt BP 2021 cirkulär 20:37, inkl. skatteväxlingar	10 156	9 791	9 248	9 204
Tillskott i enlighet med budgetpropositionen för 2022		201	200	200
Tillkännagivande riksdagen, äldreomsorg				259
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Uppgiftslämning till MR-institutet (utg.omr. 1 avsnitt 10.10)		0	0	0
Kommuner mot brott (utg.omr. 4 avsnitt 2.8.2)			10	21
Fast omsorgskontrakt (utg.omr. 9 avsnitt 7.5)		33	65	65
Stärkt rätt till assistans (utg.omr. 9 avsnitt 7.5)			-19	-37
Barnets bästa när vård enligt LVU upphör (utg.omr. 9 avsnitt 7.5)		1	1	1
Planering etc. gymnasial utbildning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)			16	16
Prövning av gymnasial utbildning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)		1		
Ämnesbetyg, implementering (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)			2	2
Tekniksprånget (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)				-1
Grundläggande behörighet yrkesprogram (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)				6
Skolor med konfessionell inriktning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)				1
Nationella minoritetsspråk, samordning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)		-3	-3	-3
Gemensamt skolval (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)				-8
Deltagande i förskola (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)			4	8
Allsidig social sammansättning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)		1	3	3
Stärkta skolbibliotek (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)		2	2	
Extra studietid och utökad lovskola (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.2)		12	23	23
Stärkt elevhälsa (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.2)		0	0	0
Professionsprogrammet (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.3)			-2	-2
Nationella prov (utg.omr. 16 avsnitt 4.7.1)		12	12	
Validering, nationell struktur (utg.omr. 16 avsnitt 5.5)		3	6	6
Upprättande av utbildningsplan (utg.omr. 16 avsnitt 5.5)		0		
Marknadskontroll (utg.omr. 24 avsnitt 4.5)		0	0	0
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Tidigare satsning lovskola		-34	-33	-33
Kvarstår efter förändrat förslag om lovskola		3	5	6
Försöksverksamhet med branschskolor		0	0	0
Övriga ekonomiska regleringar				
Cykelförmån (förslag till statens budget, finansplan, mm, avsnitt 11.4)		3	5	8
Bilförmån (förslag till statens budget, finansplan, mm, avsnitt 11.5)		0	0	-1
Skatteavtalet Sverige Danmark		-1	-1	-1
Totalt enligt detta cirkulär		10 027	9 547	9 742

Tillskott och tillkännagivande

Regeringen föreslår att anslaget för kommunalekonomisk utjämning ökas från och med 2022. För kommunerna innebär det en ökning med 2,1 miljarder kronor.

Riksdagen har efter förslag i betänkandet Vissa ändringar i statens budget 2021 – Stöd till äldreomsorgen med anledning av coronaviruset beslutat att öka anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet inom utgiftsområde 9 under 2021–2023. I syfte att under 2024 fördela samma belopp som riksdagen beslutat om, men via det generella statsbidraget, beräknar regeringen att anslaget för kommunalekonomisk utjämning ökas med 2,7 miljarder kronor 2024.

Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen samt förändringar av tidigare aviserade regleringar

Regeringen har inga beskrivningar av regleringarna enligt finansieringsprincipen eller förändringar av tidigare aviserade regleringar utan har endast hänvisningar till texter i olika utgiftsområden. Tyvärr är det oftast bara beskrivande texter där beloppen inte anges. De tabeller som finns i utgiftsområde 16 utgår mer från hur satsningarna finansieras och det är i de texterna svårt att skilja på vad som är pengar till de statliga myndigheternas egna verksamheter, riktade statsbidrag och vad som regleras enligt finansieringsprincipen. I vissa fall har olika satsningar lagts ihop och det är svårt att veta den totala storleken på en reglering som både lagts ihop och samtidigt fått utökning eller minskning, till exempel lovskolan.

Eftersom många kommuner använder de regleringar som görs enligt finansieringsprincipen för att fördela resurser mellan de kommunala nämnderna är det mycket olyckligt att det inte tydligt framgår vad regleringen avser. Nedan har SKR försökt beskriva flertalet poster.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

Kommuner mot brott (utgiftsområde 4 avsnitt 2.8.2)

Regeringen bereder förslagen som lämnats i betänkandet Kommuner mot brott som syftar till att ge kommunerna ett lagstadgat ansvar att arbeta brottsförebyggande.

Fast omsorgskontrakt (utgiftsområde 9 avsnitt 7.5)

Regeringen föreslår att medel avsätts för att införa en fast omsorgskontakt i landets samtliga kommuner från och med den 1 juli 2022. Genom att införa krav på en fast omsorgskontakt i hemtjänsten blir utförare skyldiga att arbeta på ett mer enhetligt sätt med kontaktmannaskap. Regeringen föreslår att 348 miljoner kronor avsätts för införandet av fast omsorgskontakt under

2022 och därefter beräknar regeringen att avsätta 686 miljoner kronor årligen.

Stärkt rätt till assistans (utgiftsområde 9 avsnitt 7.5)

Regeringen bedömer att rätten till personlig assistans behöver stärkas. Syftet är att öka kontinuiteten och förutsägbarheten inom personlig assistans och assistansersättning.. Förslagen innebär ett minskat åtagande för kommunerna och ett ökat åtagande för regionerna och föranleder därför att den kommunala finansieringsprincipen tillämpas.

Barnets bästa när vård enligt LVU upphör (utgiftsområde 9 avsnitt 7.5)

I departementspromemorian Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, presenterar utredaren lagförslag inom fyra områden som rör placerade barn. Bland annat föreslås att socialnämnden ska följa upp barns situation efter det att vård, som har beslutats enligt LVU har upphört.

Planering etc. gymnasial utbildning (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6)

Regeringen avser att återkomma till riksdagen under mandatperioden med förslag som syftar till en bättre planering och dimensionering av den gymnasiala utbildningen. Förslagen innebär bland annat att utbudet av gymnasial utbildning ska beslutas både med hänsyn till elevernas efterfrågan och behoven på arbetsmarknaden. Kommunerna föreslås även träffa samverkansavtal avseende planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. För implementering av denna reform aviserar regeringen en förstärkning till kommunerna med 170 miljoner kronor årligen under perioden 2023–2026.

Ämnesbetyg, implementering (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6)

Regeringen har föreslagit att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. För att förbereda övergången till en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola föreslås att kommunerna tillförs 25 miljoner kronor per år under 2023 och 2024.

Tekniksprånget (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6)

För att främja intresset för ingenjörsutbildningar genom att unga erbjuds praktik inom teknikföretag föreslår regeringen en treårig förlängning av Tekniksprånget 2022–2024.

Under 2024 verkar satsningen finansieras genom att anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 15 miljoner kronor. Såvitt vi kan se har den summan inte tillförts anslaget någon gång, såvida det inte finns under en annan benämning.

Grundläggande behörighet yrkesprogram (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6)

För att öka intresset för yrkesprogrammen har regeringen föreslagit att alla elever som väljer ett yrkesprogram ska vara garanterade att kunna läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet om de vill. Som en följd av att yrkesprogrammets omfattning ökar aviserar regeringen att 59 miljoner kronor ska tillföras kommunerna med början 2024 för att därefter stegvis öka.

Skolor med konfessionell inriktning (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6.1)

Regeringen föreslår 7 miljoner kronor för 2024 och därefter 14 miljoner kronor årligen för att skärpa kontrollen av konfessionella inslag i skolväsendet. Regeringen har även för avsikt att föreslå att ett etableringsstopp införs för fristående skolor och fritidshem med konfessionell inriktning.

Nationella minoritetsspråk, samordning (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6.1)

Det finns brister i elevers tillgång till undervisning i nationella minoritetsspråk eftersom det är brist på lärare. För att höja undervisningens kvalitet och säkerställa att fler elever får bättre förutsättningar till undervisning i nationella minoritetsspråk ser regeringen behov av en nationell samordning av lärarresurserna. Regeringen föreslår att anslaget för kommunal ekonomisk utjämning minskas med 26,5 miljoner kronor från och med 2022 för att avsättas under utgiftsområde 16.

Gemensamt skolval (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6.1)

Regeringen anser att skolvalet behöver utvecklas och bli mer rättvist för alla elever och avser att föreslå att ett gemensamt skolvalssystem med förändrade urvalsgrunder ska införas. Urvalssystemet ska omfatta både kommunala och fristående skolor. Kommunernas anslag föreslås minska med 86 miljoner kronor år 2024.

Utredningen om en mer likvärdig skola bedömde att kostnaderna för administration kan minska i kommunerna om ett gemensamt skolvalssystem införs. Vi utgår från att det är därför anslaget minskar men överläggningar enligt finansieringsprincipen har inte genomförts.

Allsidig social sammansättning (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6.1)

För att minska skelsegregationen och öka likvärdigheten i skolan avser regeringen att lämna förslag som syftar till att åstadkomma en mer allsidig social sammansättning av elever på skolor och i undervisningsgrupper. För ändamålet föreslås 15 miljoner kronor för 2022 samt aviseras 30 miljoner kronor per år för 2023 och 2024.

Extra studietid och utökad lovskola (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6.2)

I syfte att höja kunskapsresultaten och ge elever möjlighet att utvecklas så långt som möjligt föreslås att elever i grundskolan erbjuds minst 2 timmars

extra studietid per vecka utanför ordinarie undervisningstid för att få hjälp med läxor eller annat skolarbete. Den obligatoriska lovskolan utvidgas också så att elever erbjuds lovskola under läsåret, exempelvis på höstlovet eller påsklovet. För dessa ändamål föreslår regeringen 121 miljoner kronor 2022 samt aviserar 246 miljoner kronor för 2023 och 242 miljoner kronor årligen från 2024.

*Överläggningar enligt finansieringsprincipen har ej genomförts. SKR kom fram till högre kostnader för den extra studietiden i remissvaret till betänkandet Kampen om tiden – mer tid till lärande (SOU 2021:30). **Tidigare avsatta medel för utökad lovskola minskas, se under rubriken Lovskola.***

Professionsprogrammet (utgiftsområde 16 avsnitt 4.6.3)

I och med riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2021 avsattes medel för ett första steg i införandet av ett nationellt professionsprogram. För att slutföra implementeringen av det nationella professionsprogrammet för rektor, lärare och förskollärare bedömer regeringen att ytterligare medel om 23,5 miljoner kronor behöver tillföras för detta ändamål från och med 2023.

Förslaget verkar finansieras genom att anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 23,5 miljoner kronor.

Nationella prov (utgiftsområde 16 avsnitt 4.7.1) och ev. justering nationella prov eller okänt

I budgetpropositionen för 2017 föreslogs att anslaget skulle minskas till följd av förslag i betänkandet Likvärdigt, rättssäkert och effektivt – ett nytt nationellt system för kunskapsbedömning (SOU 2016:18) om färre och digitala nationella prov. Anslaget minskades med 61 miljoner kronor årligen 2018–2021 och föreslogs minska med 123 miljoner kronor 2022 och årligen därefter. I BP 2018 bedömde regeringen att minskningen av anslaget borde varit lägre och anslaget ökades därför med 14 miljoner kronor från och med 2018.

Enligt anvisat belopp 2022 enligt BP 2021 fanns en minskning av anslaget på 123 miljoner kronor avseende nationella prov. Den aviserade regleringen för nationella prov skedde i två steg, anslaget minskades med 61 miljoner kronor fr.o.m. 2018 på grund av att vissa prov blev frivilliga och med 62 miljoner kronor fr.o.m. 2022 då proven skulle bli digitala.

Införandet av digitala nationella prov har försenats. Den totala minskningen om 123 miljoner kronor 2022 dras tillbaka för att genomföras 2024. Därmed ökar anslaget för kommunalekonomisk utjämning med 123 miljoner kronor 2022 och samma summa finns avsatt för 2023. Inför 2024, då digitaliseringen av de nationella proven förväntas vara genomförd, minskas anslaget med 123 miljoner kronor.

Validering, nationell struktur (utgiftsområde 16 avsnitt 5.5)

Regeringen avser att lämna förslag om att kommunerna ska bli skyldiga att erbjuda inledande kartläggning och validering inom komvux. Avsikten är att förslagen ska utgå från de förslag som Valideringsdelegationen 2015–2019 lämnade i betänkandet Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU 2019:69). Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor avsätts för skyldigheten att erbjuda inledande kartläggning och validering inom komvux för 2022. Från och med 2023 beräknar regeringen att 60 miljoner kronor avsätts för satsningen årligen.

Lovskola

I statens budget för 2019 avsattes medel på anslaget för ett förslag om utökad obligatorisk lovskola. Regeringen gjorde bedömningen att förslaget skulle utredas. Utredningen om mer tid till undervisning har lämnat förslag som skiljer sig från tidigare avsatta anslag och används därför för att finansiera andra förslag.

Tidigare aviserade medel om 350 miljoner kronor per år från och med 2022 minskas för att förstärka det riktade statsbidraget” likvärdighetsbidraget”. Överföringen uppgår till –324 miljoner kronor år 2022, –298 miljoner kronor 2023 och –283 miljoner kronor år 2024. Därmed kvarstår 27 miljoner kronor i anslaget för 2022, 52 miljoner kronor 2023 och 67 miljoner kronor 2024. Därtill finns den utökade satsningen som beskrivs under rubriken ”Extra studietid och utökad lovskola”.

Övriga ekonomiska regleringar

Skatteavtalet mellan Sverige och Danmark

I skatteavtalet mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2022 föreslås en minskning av anslaget med 11 miljoner kronor för kommunerna.

Nedsättning av fastighetsavgiften

Den 1 januari 2013 infördes en utökad nedsättning av fastighetsavgiften vid nybyggnation. Den tioåriga nedsättningen av fastighetsavgiften för nybyggda bostäder utvidgades genom att fastighetsavgiften sattes ned helt även för år 6–15 efter värdeåret. Utvidgningen gäller för byggnader med beräknat värdeår 2012 eller senare. Förändringen minskar kommunernas inkomster från fastighetsavgiften successivt 2018–2027. År 2027 beräknas inkomstminskningen till följd av förslaget uppgå till 960 miljoner kronor.

Anslaget ökas till följd av detta med 64 miljoner kronor per år från 2018–2022. Från 2023 beräknas den årliga ökningen till 128 miljoner kronor.

Jämfört med budgetpropositionen 2021 är det ingen förändring och ingår därför inte i tabellen ovan.

Justerad pensionsålder

Regeringen avser att lämna förslag om justerad åldersgräns för det förhöjda grundavdraget, från 65 år till 66 år 2023 och till 67 år 2026. Detta ökar kommunsektorns skatteinkomster och anslaget minskas till följd av detta med 2,6 miljarder kronor från och med 2023. Preliminärt beräknas minskningen fördelas med 1,7 miljarder kronor för kommunerna och 0,9 miljarder kronor för regionerna. Jämfört med budgetpropositionen 2021 är det ingen förändring och ingår därför inte i tabellen ovan.

Förmånsvärde personbilar

Förmånsvärdet för personbilar förändrades 2021 (prop. 2020/21:156). Förändringen innebär att skatteintäkterna för kommunsektorn ökar. Anslaget minskas till följd av detta stegvis till och med 2025. Jämfört med budgetpropositionen 2021 är det ingen förändring och ingår därför inte i tabellen ovan.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Mona Fridell, tfn 08-452 79 10, avdelningen för ekonomi och styrning.

Barn och Utbildning

Skola och utbildning

Nedanstående insatser avser riktade statsbidrag som huvudmännen kan söka. Medlen för vissa av insatserna går även till skolmyndigheterna, främst Skolverket. Dessa medel används i stor utsträckning till utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet. Notera även att flera insatser aviserats, det vill säga de påbörjas inte 2022 utan nästkommande år.

Ett samlat statsbidrag för ökad kvalitet i förskolan

Ett nytt samlat statsbidrag föreslås införas för förskolan som innebär att två befintliga statsbidrag slås samman. Statsbidraget kan bland annat användas för att stärka det kvalitetshöjande arbetet i förskolan och minska barngrupernas storlek. Statsbidraget kommer att ha en socioekonomisk viktning om 50 procent utifrån faktorer som föräldrarnas utbildningsnivå, disponibla inkomst och tid med uppehållstillstånd i Sverige. Syftet är att fördela mer resurser till de förskolor där det behövs mest. För 2022 uppgår statsbidraget till cirka 1,7 miljarder kronor. Regeringen aviserar också en förstärkning av det samlade statsbidraget med 296 miljoner kronor för 2023 och 257 miljoner kronor för 2024.

Detta är ett statsbidrag som huvudmännen kommer att kunna söka. SKR är positiv till att statsbidrag inom samma områden slås samman men påpekar att en förändring av befintliga bidrag till en omfördelning utifrån en högre grad av socioekonomisk viktning kommer att få effekter på fördelningen till olika kommuner.

Stärkt kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg

För att förhindra oseriösa och olämpliga aktörer att bedriva pedagogisk omsorg aviserar regeringen 2 miljoner årligen från 2023 i syfte att stärka kvaliteten och likvärdigheten i denna verksamhet.

Det framgår inte av budgetpropositionen vilka som tillförs medlen.

Förstärkt likvärdighetsbidrag

Regeringen föreslår en förstärkning av det så kallade likvärdighetsbidraget med 323,5 miljoner kronor för 2022. Statsbidraget uppgår då till drygt 6,5 miljarder kronor för 2022. Statsbidraget kommer succesivt att trappas upp för att uppgå till drygt 8,7 miljarder kronor 2024. Från 2020 kan statsbidraget även användas för att höja kvaliteten och stärka likvärdigheten i fritidshemmen.

Gemensamt skolval

Regeringen vill stärka det aktiva skolvalet och anser även att skolvalet behöver utvecklas och bli mer rättvist för alla elever och avser att föreslå att ett gemensamt skolvalssystem med förändrade urvalsgrunder ska införas. Urvalssystemet ska omfatta både kommunala och fristående skolor. För detta ändamål föreslår regeringen 70 miljoner kronor för 2022 samt aviserar 128,5 miljoner kronor för 2023 och 42,5 miljoner kronor för 2024.

Huvudparten av medlen tillförs Skolverket. Som SKR framfört tidigare är förbundet positiva till att det sker ett aktivt skolval men inte till att beslut om placering ska ske genom ett nationellt skolvalssystem som sköts av Skolverket. Anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 86 miljoner kronor år 2024 eftersom kommunernas kostnader för skolvalet förväntas minskas.

Förstärkning av undervisningen i grund- och gymnasiesärskolan samt en garanti för tidiga stödinsatser

Regeringen ser ett behov förstärkning av undervisningen i grund- och gymnasiesärskolan och kompetensutvecklingsinsatser för personalen bör tas fram samt verktyg för att bedöma och följa upp elevernas kunskaper. Garantin för tidiga stödinsatser finns redan i grundskolan, specialskolan och sameskolan och föreslås nu även införas i grundsärskolan. För dessa ändamål föreslås 85 miljoner kronor för 2022 samt aviseras 163 miljoner kronor för 2023 och 159,5 miljoner kronor för 2024.

Huvudparten av medlen tillförs Skolverket men en mindre del går till Specialpedagogiska skolmyndigheten.

En ny skolmiljard till skolan

På motsvarande sätt som för 2021 föreslår regeringen en miljard avsätts för skolan för 2022. Skolmiljarden syftar som för 2021 till att alla barn och elever, trots pandemin, ska få den utbildning de har rätt till. Medlen kan bland annat användas till ökad undervisningstid och mer stöd för de elever som behöver det. Statsbidraget avser hela skolväsendet, det vill säga förskolan, den obligatoriska skolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen.

Detta är ett statsbidrag som huvudmännen kan söka. SKR bedömer att skolmiljarden kommer att utformas på samma sätt som skolmiljarden för 2021. SKR kommer att verka för en så förenklad hantering av statsbidraget som möjligt samt att den nya skolmiljarden fördelas direkt till respektive skolhuvudman.

Insatser för särskilt stöd

Vissa elever behöver undervisning i mindre grupp och regeringen anser att det behövs insatser som riktar sig till huvudmännen som gör det lättare för dem att tillgodose dessa elevers behov av särskilt stöd. För detta ändamål föreslås 40 miljoner kronor för 2022 samt aviseras 40 miljoner kronor per år för 2023 respektive 2024.

Det framgår inte av budgetpropositionen vilken skolmyndighet som kommer att genomföra insatserna.

Digitalisering av de nationella proven

På grund av att Skolverkets utvecklingsarbete med att digitalisera de nationella proven har försenats måste försöksverksamheten med datorbaserade nationella prov, extern bedömning och medbedömning förlängas. För det fortsatta arbetet att digitalisera de nationella proven beräknas Skolverket sammantaget tillföras 48 miljoner kronor 2022–2024. Vidare föreslås att statsbidraget som är kopplat till försöksverksamheten utökas med 14 miljoner kronor för 2022.

Medlen tillförs Skolverket. Dessutom justeras anslaget för kommunalekonomisk utjämning, troligtvis på grund av att digitaliseringen försenats.

Kvalitetsdialoger mellan stat och huvudmän inom skolväsendet

Enligt regeringen behöver staten ta ett större ansvar för skolans utveckling och finnas närmare huvudmännen för att kunna möta deras behov, bidra till skolutveckling och motverka regionala skillnader mellan förskolor och mellan skolor. Detta ska bland ske genom återkommande kvalitetsdialoger med huvudmännen. För detta ändamål föreslås 31 miljoner kronor 2022,

och aviseras 61 miljoner kronor 2023 samt 85 miljoner kronor årligen från 2024.

Samtliga medel kommer att tillföras Skolverket. SKR kommer att verka för att utformningen av kvalitetsdialogerna sker i dialog med kommuner och regioner och utifrån kommuner och regioners egna behov.

Förutom riktade insatser tillförs kommunerna även medel i enlighet med finansieringsprincipen. Dessa medel tillförs anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Även här går medel för vissa insatser till skolmyndigheterna, främst Skolverket. Dessa medel används i stor utsträckning till utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet. Notera även här att flera insatser aviseras, det vill säga de påbörjas inte 2022 utan nästkommande år.

Ökat deltagande i förskolan och förlängning av Läslyftet

För ett ökat deltagande i förskolan bland barn 3–5 år samt även för att stärka förskolans arbete med barns språkutveckling i svenska aviserar regeringen 54 miljoner kronor för 2023 och 93 miljoner kronor årligen från 2024. Inom ramen för arbetet med barns språkutveckling föreslås Läslyftet förlängas för att permanentas från 2024.

Det framgår inte tydligt av budgetpropositionen hur satsningen fördelas, men anslaget för kommunalekonomisk utjämning tillförs 41 miljoner kronor 2023 och 80 miljoner 2024. Resterande medel bör gå till Skolverket som är ansvariga för Läslyftet.

Allsidig social sammansättning

För att minska skolsegregationen och öka likvärdigheten i skolan avser regeringen att lämna förslag som syftar till att åstadkomma en mer allsidig social sammansättning av elever i skolor och undervisningsgrupper. För ändamålet föreslås 15 miljoner kronor för 2022 samt aviseras 30 miljoner kronor per år för 2023 och 2024.

Extra studietid och utökad obligatorisk lovskola

I syfte att höja kunskapsresultaten och ge elever möjlighet att utvecklas så långt som möjligt föreslås att elever i grundskolan erbjuds minst 2 timmars extra studietid per vecka utanför ordinarie undervisningstid för att få hjälp med läxor eller annat skolarbete. Den obligatoriska lovskolan utvidgas också så att elever erbjuds lovskola under läsåret, exempelvis på höstlovet eller påsklovet. För dessa ändamål föreslår regeringen 121 miljoner kronor 2022 samt aviserar 246 miljoner kronor för 2023 och 242 miljoner kronor årligen från 2024.

Medlen tillförs kommunerna. Medlen är en omfördelning från de befintliga statsbidragen för lovskola och läxhjälp. Det framgår inte hur mycket som avser extra studietid respektive lovskola.

Grundläggande behörighet på yrkesprogrammen

För att öka intresset för yrkesprogrammen har regeringen föreslagit att alla elever som väljer ett yrkesprogram ska vara garanterade att kunna läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet om de vill. Som en följd av yrkesprogrammets omfattning aviserar regeringen att 59 miljoner kronor ska tillföras kommunerna med början 2024 för att därefter stegvis öka.

Ämnesbetyg i en ämnesutformad gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Regeringen har föreslagit att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. För att förbereda övergången till en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola föreslås att ytterligare 14,6 miljoner kronor tillförs under 2022. Under 2023–2026 aviseras att totalt 240 miljoner kronor tillförs för arbetet med implementering hos skolor och huvudmän.

Under 2023–2024 kommer 25 miljoner årligen tillföras kommunerna. Det framgår inte av budgetpropositionen men förmodligen kommer även 25 miljoner tillföras kommunerna per år 2025–2026. Resterande medel tillförs Skolverket.

Stärkt elevhälsa

För att stärka elevhälsan föreslås 8 miljoner kronor för 2022 samt aviseras 5 miljoner kronor för 2023 samt 3 miljoner kronor för 2024.

2,5 miljoner kronor tillförs kommunerna årligen under 2022–2024. Resterande medel går till Skolverket, SPSM och Skolforskningsinstitutet.

Stärkta skolbibliotek

För att stärka tillgången till skolbibliotek föreslås 25 miljoner kronor per år för 2022 och 2023. I delbetänkandet Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3) föreslogs även bemannade skolbibliotek. Regeringen bereder förslaget vidare.

Nationell samordning av undervisningen i nationella minoritetsspråk

Det finns brister i elevers tillgång till undervisning i nationella minoritetsspråk eftersom det är brist på lärare. För att höja undervisningens kvalitet och säkerställa att fler elever får bättre förutsättningar till undervisning i nationella minoritetsspråk ser regeringen behov av en nationell samordning av lärarresurserna. För detta ändamål föreslår regeringen 26,5 miljoner kronor för 2022 och aviserar 26,5 miljoner kronor årligen från 2023.

Dessa medel flyttas från anslaget för kommunalekonomisk utjämning till Skolverket.

Skärpt kontroll av konfessionella inslag

Regeringen föreslår 7 miljoner kronor för 2024 och därefter 14 miljoner kronor årligen för att skärpa kontrollen av konfessionella inslag i skolväsendet. Regeringen har även för avsikt att föreslå att ett etableringsstopp införs för fristående skolor och fritidshem med konfessionell inriktning.

Av budgetpropositionen framgår att 7 miljoner kronor tillförs kommunerna 2024. Det framgår dock inte vad som åläggs kommunerna.

Frågor om Barn och utbildning besvaras av Annika Hellewell tfn 08-452 73 94, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Vuxenutbildning

Regionalt yrkesvux

Statsbidraget för regionalt yrkesvux, inklusive kombinationsutbildningar, bör enligt propositionen utökas för 2022 och framåt. Regeringen föreslår att statsbidraget tillförs 1 540 miljoner kronor 2022. Avsikten är att kommunerna ska ingå samverkansavtal med varandra och att individerna fritt ska kunna söka gymnasial yrkesutbildning som erbjuds inom ramen för ett sådant avtal.

Under 2021 har regeringen även infört en högre ersättning för regionalt yrkesvux som kombineras med sfi eller svenska som andraspråk (sva). Det innebär att kommunerna får 110 000 kronor per årsstudieplats för regionalt yrkesvux som kombineras med sfi eller sva. Syftet med satsningen är att det ska bli fler platser och högre kvalitet i utbildningen. Kombinationsutbildningarna är undantagna från kravet att kommunerna ska finansiera ett antal utbildningsplatser för att få del av statsbidraget. Totalt beviljades 363 miljoner kronor för utbildningsplatser där yrkesutbildning kombinerades med sfi eller sva under 2020, varav 85 miljoner kronor avsåg lärlingsutbildning kombinerad med sfi eller sva.

För att ge komvux förutsättningar att möta den ökade efterfrågan och utbyggnaden av vuxenutbildningen krävs långsiktig finansiering. Målgruppen långtidsarbetslösa är stor och därtill kommer en förväntad ökning av yrkesväxlare vilket kommer med ett ökat behov av validering. Det är viktigt att kommande förslag om planering och dimensionering av utbudet av yrkesinriktad utbildning inom komvux ser till helheten. SKR ser positivt på att planeringshorisonten för statsbidragen blir mer långsiktig. Många kommuner lyfter problematiken kring de alltför snäva tidsramarna kring ansökan, beslut och redovisning av statsbidragen. Det är dock oklart hur detta kommer fungera i praktiken.

Det är positivt att det satsas på kombinationsutbildningar. Utöver en utökning av antalet platser så måste satsningar göras på stöd till de studerande innan, under och efter utbildning. Detta för att så många som möjligt ska ges förutsättningar att fullfölja en utbildning och komma i långsiktigt hållbar anställning.

Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor avsätts för skyldigheten att erbjuda inledande kartläggning och validering inom komvux för 2022. Vidare bör den försöksverksamhet med kartläggning och validering – komvux flex – som inletts 2021 fortsätta under 2022 och 2023. Det ger kommunerna bättre förutsättningar att bygga upp en väl fungerande infrastruktur för inledande kartläggning och validering inom komvux. Den pågående försöksverksamheten med inledande kartläggning och validering bör förlängas till och med 2023. För detta ändamål ökas anslaget med 70 miljoner kronor för 2022 och 35 miljoner kronor för 2023.

Att tidigare kunskaper kartläggs och bedöms på ett strukturerat sätt, oavsett hur, var eller när de förvärvats är ett resurskrävande arbete. Det är viktigt att medel avsätts för detta när satsningen sker parallellt med omfattande satsningar på komvux.. Detsamma gäller tillskottet på 30 miljoner kronor för validering och nationell struktur. För att åstadkomma någon större förändring och utveckling krävs ytterligare medel.

Gymnasiala utbildningar

För implementering av en reform för utökat antal gymnasiala yrkesutbildningsplatser föreslår regeringen en förstärkning till kommunerna med 170 miljoner kronor årligen under perioden 2023–2026. Regeringen föreslår även en förstärkning med 12 miljoner kronor 2022 och med 14 miljoner från 2023 till Skolverkets arbete med regionala planeringsunderlag. Vidare föreslås en permanent förstärkning till regionerna och Gotlands kommun med 21 miljoner kronor för att finansiera samverkan kring gymnasial utbildning inom ramen för regionalt kompetensförsörjningsarbete.

Det är positivt med permanenta satsningar på planering och dimensionering av gymnasial utbildning och samverkan i kompetensförsörjningsfrågor.

Kompensation för minskad avgift för provning av gymnasiekurser

Som generellt bidrag kommer en kompensation för minskad avgift för provning av gymnasiekurser med 15 miljoner kronor.

Vad gäller provningar så är den tillfälligt sänkta avgiften positiv för individen. SKR har länge drivit att inte heller den ordinarie avgiften för provningar på 500 kronor täcker kommunernas faktiska kostnader och att den behöver ses över i grunden.

KLIVA-utredningen

Utredningen föreslog att kommunerna inom komvux ska tillhandahålla en sammanhållen utbildning för de med sfi. Regeringen planerar att med utgångspunkt i utredningens förslag återkomma till riksdagen med en proposition och att reformen ska träda i kraft den 1 juli 2022. Kommunerna kompenserar för den kostnad de kommer att ha för att upprätta en utbildningsplan för den sammanhållna utbildningen genom reglering enligt den kommunala finansieringsprincipen.

Frågor om Vuxenutbildning kan ställas till Tobias Fannkvist tfn 08-452 74 17, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Funktionshinderomsorg

Personlig assistans

Schablonersättningen för personlig assistans ökar med 1,5 procent till 319,70 kronor per timme.

Stärkt rätt till assistans, föreslagna budgetförändringar bygger på förslagen som lämnades i betänkandet SOU 2021:37. Huvudförslagen är att fler barn ska få rätt till personlig assistans, sjukvårdande insatser ska kunna räknas in i assistanstiden och att egenvården ska regleras. Kostnaderna för regionerna ökar samtidigt som de minskar för kommunerna. För kommunerna beräknas kostnaderna minska med 196 samt 392 miljoner kronor för 2022 respektive 2023. Motsvarande för regionerna är 26 respektive 52 miljoner kronor. Regeringen räknar med att kommunernas kostnader kommer minska med cirka 1 miljard kronor och regionernas kostnader öka med cirka 250 miljoner kronor när förslaget nått full effekt.

SKR anser att den miljard som kommunernas kostnader beräknas minska med snarare ska ses som en återställning då kommunen beräknas ha tagit över ärenden som tidigare varit statliga för cirka två miljarder. Därmed bör finansieringsprincipen inte tillämpas i detta fall vad det gäller kommunerna.

Frågor om Personlig assistans kan ställas till Jonathan Fransson, tfn 08-452 78 62, avdelningen för ekonomi och styrning.

Funktionshinderomsorg

Regeringen föreslår höjd garantinivå i sjukersättningen och aktivitetsersättningen från och med den 1 januari 2022. Den som har hel garantiersättning och har fyllt 30 år får idag 10 036 kronor före skatt i månaden i sjukersättning. Förslaget innebär att personer med hel sjukersättning och aktivitetsersättning

sättning i form av garantiersättning får drygt 1 000 kronor mer i garantiersättning per månad. Garantinivån höjs med 0,25 prisbasbelopp. Statens kostnader beräknas öka med drygt 1,5 miljarder kronor per år.

Bostadstillägg för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning höjs. Bostadskostnadstaket höjs till 7 500 kronor för ogifta och 3 750 kronor för gifta och samboende. Därmed blir bostadskostnadstaket i bostadstillägget detsamma för personer med sjukersättning eller aktivitetsersättning som för pensionärer.

Dessa förslag är i linje med utredningen Boende på (o)lika villkors förslag och SKR:s remissvar.

Frågor om Funktionshinder exklusive personlig assistans besvaras av Anna Thomsson tfn 08-452 75 82, avdelningen för vård och omsorg.

Mottagande av asylsökande och nyanlända

Det tillfälliga statsbidraget till kommuner som har tagit emot många nyanlända i relation till antalet invånare förlängs och föreslås omfatta 200 miljoner kronor för vardera åren 2022, 2023 och 2024. För 2022 fördelas medlen till 58 kommuner. Se information om berörda kommuner och fördelningen på regeringens hemsida:

<https://regeringen.se/pressmeddelanden/2021/09/lokal-fordelning-av-satsningar-i-regeringens-budgetproposition-for-2022/>

Frågor om mottagande av asylsökande och nyanlända besvaras av Karin Perols, tfn 08-452 76 82, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Äldreomsorg

En förlängning görs 2022 och 2023 av de riktade statsbidragen för att minska timanställda i äldreomsorgen, öka antalet sjuksköterskor på särskilda boende, investeringsbidrag till särskilda boende med mera, på sammanlagt 3,9 miljarder per år. Utbetalningar för de två stora posterna i denna satsning, totalt 3 miljarder för sjuksköterskor respektive minskat antal timanställda, sker 2022–2024 medans övriga 900 miljoner betalas ut 2021–2023.

Fast omsorgskontakt i hemtjänst från 1 juli 2022 regleras med 348 miljoner 2022 och 684 miljoner 2023 (ingår i generella statsbidraget). Beloppet är utifrån finansieringsprincipen.

SKR noterar att utredningen om fast omsorgskontakt beräknade kostnaden till 1 200 miljoner kronor per år. En beräkning SKR i sitt remissyttrande gav stöd för.

Förstärkning av äldreomsorgslyftet 2022 och 2023 med 1 200 respektive 700 miljoner kronor. Totalt omfattar äldreomsorgslyftet 1 700 miljoner kronor för 2022 och 2023.

Förlängning utvidgat språkprogram 2022–2024, 30 miljoner kronor per år.

En förväntad utökning av den så kallade återhämtningsbonusen till 1 miljard per år, varav 650 miljoner kronor till kommuner. Ansökan om bidrag hos Socialstyrelsen.

Förslag om ett inrättande av ett kompetenscentrum för äldreomsorg hos Socialstyrelsen vilket kompenseras med en minskning av anslaget med 19 miljoner kronor för äldreomsorgen. Det är oklart vilket bidrag detta påverkar.

Ökning av anslag till Nationellt kompetenscentrum för anhörig med 5 miljoner till 15,5 miljoner per år.

Höjning av bostadstillägg för pensionärer med 200 kronor/månad samt motsvarande höjning av förbehållsbelopp för avgifter inom äldreomsorg med samma summa. Högsta boendekostnad för bostadsbidrag höjs också till 7 500 kronor. Förändringarna bedöms av regeringen inte ge kostnadsökningar för kommunerna.

Frågor om äldreomsorg besvaras av Greger Bengtsson tfn 08-452 75 19, avdelningen för vård och omsorg.

Kvinnofrid

Regeringen aviserar att man avser att införa skyddat boende som en ny placeringsform i skyddat boende från 2023. Den nya placeringsformen ska omfattas av tillståndsplikt och kvalitetskrav. För genomförandet av hela reformen föreslås 30 miljoner för 2022 och 345 miljoner 2023. Vidare meddelar regeringen att man tillsätter en expertgrupp som ska bidra till att stärka arbetet för att fler ska kunna gå vidare till stadigvarande boende efter placering i skyddat boende. En del av medlen ska finansiera ett antal pilotprojekt i några kommuner. För arbetet föreslås 15 miljoner 2022 och 30 miljoner 2023. Regeringen avser även att reglera hälso- och sjukvårdens ansvar för spårsäkring efter sexualbrott och avsätter 2 miljoner kronor per år från 2022.

SKR ser fram emot införandet av den nya placeringsformen skyddat boende med tillföljande kvalitetskrav och tillståndsplikt, men anser att det förelagda reformutrymmet inte kompenserar för de ökade kostnader som införandet för med sig för kommunerna. Det är oklart hur mycket av ovanstående medel som är avsatta för kommuner och hur mycket som avser andra myndigheterna. Summorna ligger inte som generella medel till kommunerna i budgetpropositionen.

Frågor om kvinnofrid besvaras av Renée Andersson tfn 08-452 71 24, avdelningen för vård och omsorg.

Folkhälsa

Det nationella vaccinationsprogrammen utökas med pneumokockvaccin till personer i medicinska riskgrupper och personer som är 75 år. Finansiering sker via det generella statsbidraget till kommuner med 40 miljoner kronor per år från och med 2022.

Lagarna för smittskydd på serveringsställen förlängs och kommuner föreslås få 15 miljoner kronor för att klara den utökade tillsynen.

Frågor om Folkhälsa besvaras av Elisabeth Skoog Garås tfn 08-452 76 90, avdelningen för vård och omsorg.

Arbetsmarknad

Regeringen föreslår att 1 193 miljoner tillförs för fortsatt utbyggnad av stödet till arbetssökande genom matchningstjänster och arbetsförberedande insatser. Detta som ett fortsatt led i reformeringen av Arbetsförmedlingen.

Regeringen föreslår ökade medel med 31 miljoner till arbetsförberedande insatser inom ramen för Arbetsförmedlingens upphandlade tjänst Introduktion till arbete, bland annat i syfte att stärka stödet till personer med funktionsnedsättning.

425 miljoner kronor satsas på att förstärka arbetsmarknadsutbildningen. En summa som ökar till 856 respektive 974 miljoner kronor år 2022 respektive 2023.

Mot bakgrund av den stigande långtidsarbetslösheten föreslår regeringen ett tillskott med 701 miljoner för fler extratjänster och introduktionsjobb. Dessa insatser ska riktas till dem som står längst från arbetsmarknaden.

Nystartsjobben förstärks. De tidigare beslutade reformerna om nedsatta arbetsgivaravgifter för unga och det så kallade växa-stödet får konsekvensen att subventionsgraden sjunker när de kombineras med anställning med nystartsjobb. Regeringen föreslår ett tillskott med 85 miljoner för att delvis motverka denna effekt.

En utökning föreslås på 21 miljoner för att personer som är 55 år eller äldre ska kunna få nystartsjobb under en längre period.

Regeringen föreslår ökade medel med 52 miljoner för att möjliggöra fler praktikplatser så att fler personer ska kunna ta del av arbetsplatsförlagda aktiviteter.

En väl fungerande samverkan mellan staten och kommunerna är betydelsefull för att individer ska komma i arbete. Regeringen förlänger därför uppdraget för Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua) till och med den 28 februari 2023. Regeringen föreslår att medel tillförs med 20 miljoner för att främja kommunernas samverkan med Arbetsförmedlingen för unga och nyanlända.

Frågor om Arbetsmarknad besvaras av Per Överberg tfn 08-709 77 19, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Digitalisering

Digital förvaltning

Propositionen rymmer två förändringar som presenteras inom ramen för anslag 2:7, Digital förvaltning. Dels aviseras 59 miljoner kronor för arbete med EU-förordningen kring en gemensam digital ingång. Detta anslag föreslås också öka under 2023–2024.

SKR välkomnar tillskottet. Kommunernas och regionernas del i arbetet kring att svara mot de krav som finns i EU-förordningen kommer att intensifieras under 2022–2024. Under perioden ska också kravställningen mot kommuner och regioner förtydligas.

Frågor om EU-förordningen kring gemensam digital ingång besvaras av Fredrik Carlsson tfn 08-452 78 95, avdelningen för ekonomi och styrning.

Det andra förslaget avser 50 miljoner kronor som är öronmärkta för utveckling av den gemensamma infrastrukturen. I detta arbete lyfts SKR:s medlemmar fram som uttalad part när samverkan ska stärkas mellan stat, kommuner och regioner.

SKR har under 2021 analyserat vilka förutsättningar som finns att samverka och ansluta till gemensam infrastruktur och ser att det finns stora behov av samordning och statlig koordinering. Området har också lyfts fram som prioriterat av SKR inom ramen för Valfärdskommissionens arbete.

Frågor om den digitala infrastrukturen besvaras av Torbjörn Karlsson tfn 08-452 70 70, avdelningen för ekonomi och styrning.

Rättsligt stöd till den offentliga förvaltningen

Myndigheten för digital förvaltning får ett tillskott om 11 miljoner varav 3 miljoner är vikta för arbete med de juridiska förutsättningarna för välfärdens digitalisering. Området ska tillföras ytterligare 3 + 3 miljoner kronor 2023–2024.

SKR ser positivt på det fortsatta fokus som finns uttalat kring att både utveckla stöd för de juridiska frågeställningarna, men också att riva de rättsliga hinder som bromsar den digitala utvecklingen.

Frågor om de juridiska förutsättningarna besvaras av Susanne Svanholm tfn 08-452 72 79, avdelningen för juridik.

Infrastruktur, trafik och regional utveckling

Kollektivtrafik

Regeringen avsätter en miljard kronor 2022 för riktat stöd till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna för det minskade resandet och de minskade biljettintäkter som pandemin har medfört. Regeringen har som utgångspunkt för stödet att utbudet av kollektivtrafik ska upprätthållas i tillräcklig omfattning för att undvika trängsel och ökad smittspridning.

SKR ser positivt på att regeringen ser behovet av fortsatt stöd till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna med anledning av pandemin. Samtidigt anser SKR att stödet hittills är långt ifrån tillräckligt för att täcka förlusterna av biljettintäkter och att det är rimligt att kravet på att upprätthålla en trafikvolym som förebygger trängsel tas bort då övriga restriktioner i samhället tas bort.

Regeringen föreslår ytterligare 100 miljoner kronor för 2022 och 100 miljoner kronor 2023 för medfinansiering till regionerna för införandet av ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik i hela Sverige. Medel skapas genom öknings- och nya anslag till Trafikverket och Transportstyrelsen. Det nationella biljettsystemet ska förenkla för resenärer att välja att resa med kollektiva färdmedel, vilket regeringen bedömer ger positiva effekter för såväl fritidsresande som arbetspendling och gynna lokala och regionala arbetsmarknadsregioner.

SKR tycker att det är bra att arbetet med det nationella biljettsystemet kommer igång. När det är på plats kommer det förenkla resandet och göra kollektivtrafiken ännu mer attraktiv. Det är viktigt att börja med de åtgärder i uppbyggandet av ett nationellt biljettsystem som främst kan gynna kollektivtrafikens återstart efter pandemin.

Frågor om kollektivtrafik besvaras av Sara Rhudin tfn 08-452 75 44, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Kommunikation

Vägunderhållet föreslås ökas med 750 miljoner kronor och ska främja en hållbar regional utveckling och goda levnadsvillkor på Sveriges landsbygger och fokus för vägunderhållet är bland annat på det finmaskiga vägnätet i landsbygger. Järnvägsunderhållet föreslås ökas med 1 miljard kronor.

För vägunderhållet är fokus bland annat på det finmaskiga vägnätet i landsbygder. Utöver att underhålla infrastrukturen är det viktigt att optimera den befintliga infrastrukturens användning. Regeringen föreslår därför också 500 miljoner kronor extra på trimnings- och miljöåtgärder under 2022. Underhåll och trimnings- och miljöåtgärder bidrar till att förbättra tillgänglighet, kapaciteten, robustheten och miljön i befintlig infrastruktur.

SKR anser att det är positivt att regeringen höjer anslaget till underhållsåtgärder på väg och järnväg, ett behov som SKR många gånger påtalat. Att vårda och effektivare nyttja den befintliga infrastrukturen är samhällsekonomiskt effektivt och viktigt inte minst ur klimat- och miljöhänseende.

Trafikens miljöpåverkan behöver minska, inte minst i städer där förutsättningarna för bland annat cykeltrafik behöver förbättras ytterligare. Stads- miljöavtalen, som visat sig effektiva för att främja hållbara transporter, ges därför en tillfällig förstärkning med särskilt fokus på cykling. Anslaget av statens transportinfrastruktur ökas därför med 200 miljoner kronor 2022.

SKR välkomnar satsningen på cykel men vill samtidigt uppmärksamma regeringen på att investeringar i cykelinfrastruktur är förknippade med långa planeringsprocesser och inte sällan försenas åtgärder på grund av kostnadsökningar eller bristande planeringsberedskap. SKR föredrar därför mer långsiktiga ekonomiska satsningar på cykelinfrastruktur eftersom det annars finns risk att medel inte kommer kunna arbetas upp. Detta skulle i så fall sända en felaktig signal om att behoven av medel till cykelinvesteringar inte är stora.

Frågor om väg- och järnvägsinfrastruktur besvaras av Emma Ström tfn 08-452 76 67 och Selda Taner tfn 08-452 78 96, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Flyg

Under pandemin har behovet av temporära beredskapsflygplatser ökat, framför allt för flygtransporter för hälso- och sjukvård. För att säkerställa en fortsatt god tillgänglighet till beredskapsflygplatser för samhällsviktiga flygtransporter även under 2022 föreslås en förlängning av de temporära beredskapsflygplatserna. Anslaget ökar med 40,8 miljoner kronor.

Då antalet beredskapsflygplatser behöver vara fler än de idag ordinarie utpekade tio, anser SKR det positivt att de temporära förlängts 2021 ut. SKR anser dock att det regeringsuppdrag som Trafikverket redovisat i juni 2020 samt augusti 2021 med ett större antal beredskapsflygplatser borde införas permanent istället för att regeringen förlänger de temporära beredskapsflygplatserna under hela 2022. SKR anser det även orimligt att ersättningsnivån inte ger full kostnadstäckning för de temporära beredskapsflygplatserna. Budgetpropositionens förslag kommer innebära ytterligare ett helt

är av underfinansiering för de regionala flygplatserna om de tecknar avtal om att vara beredskapsflygplats.

Utökad ram under fjärde kvartalet 2021 för att möjliggöra förlängd statlig ersättning till temporära beredskapsflygplatser. Regeringen avser att ge Trafikverket i uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om att vissa flygplatser fortsatt ska vara temporära beredskapsflygplatser under perioden oktober–december 2021. Anslaget ökas med 10,2 miljoner kronor.

Frågor om flyg besvaras av Ulrika Appelberg tfn 08-452 71 42, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Sjöfart

För att ytterligare främja överflyttningen av gods till järnväg och sjöfart och underlätta för intermodala godstransporter, satsar regeringen på en förlängd och breddad ekobonus. Stödet riktas bland annat till sjötransporter, järnvägstransporter och intermodala transportupplägg och avser att påskynda effektiviseringen vid omlastning av gods och stimulera till nya transportlösningar. För detta ändamål föreslår regeringen att anslaget ökas med 100 miljoner kronor 2022.

SKR ser positivt på regeringens fortsatta finansiering och breddning av ekobonus. Detta kan även innebära att våra medlemmar som äger hamnar kan ta del av stödet och delta i att skapa förutsättning för en överflyttning av gods från väg och järnväg till sjöfart.

Frågor om ekobonus besvaras av Ulrika Appelberg tfn 08-452 71 42, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Tåg

Operatörerna på järnvägsmarknaden har drabbats hårt ekonomiskt. EU har därför skapat en möjlighet för medlemsstaterna att tillåta att infrastrukturförvaltarna sänker banavgifterna tillfälligt. Regeringen föreslår nu att järnvägslagen tillfälligt ändras för att nyttja denna möjlighet och tillför samtidigt 1,37 miljarder kronor till anslaget för vidmakthållande för att möjliggöra detta.

SKR är positiva till att utnyttja möjligheten till tillfälligt reducerade banavgifter och har framfört att en konkurrensneutral och proportionerlig modell för avgiftsreducering är att föredra så att samtliga marknadssegment behandlas lika. Genom en förutsägbar fördelningsmodell skapas, enligt SKR, stabila planeringsförutsättningar. Regeringen kommer att arbeta vidare med utformningen av stödet.

Frågor om järnväg besvaras av Sara Rhudin tfn 08-452 75 44, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Regional utveckling

Regionala utvecklingsåtgärder stärks med 500 miljoner för 2022, för att ge stöd till små och medelstora företag i en grön återstart. Fördelning enligt folkmängd. Insatserna ska vara i linje med regionala prioriteringar som återfinns i de regionala utvecklingsstrategierna, Sveriges klimatomställning och ta hänsyn till miljöeffekter.

Frågor om regional utveckling besvaras av Helena Gidlöf tfn 08-452 73 77, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Näringsliv

Ytterligare resurser till regionalt exportfrämjande genom särskild satsning på den regionala expertrådgivningen. Alla län ska kunna få tillgång till likvärdiga tjänster till stöd för internationalisering och export det vill säga expertrådgivare på Almis kontor.

Den minskade regionala närvaron av expertrådgivare till följd av Business Swedens omorganisering uppges av flera regioner ha utgjort en utmaning i arbetet med regional exportsamverkan.

Stödet uppgår till 25 miljoner kronor år 2022, 15 miljoner kronor för år 2023 och med 5 miljoner kronor 2024.

SKR är positiv till denna satsning som innebär att Business Sweden åter igen upptar sin regionala verksamhet vilket då möter regionernas arbete med regional exportsamverkan.

Frågor om Regional exportsatsning utveckling besvaras av Helena Gidlöf tfn 08-452 73 77, Michaela Stenman tfn 08-452 72 63, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Kultur

Permanent förstärkning av kultursamverkansmodellen

Regeringen föreslår att anslaget förstärks permanent med 100 miljoner kronor årligen och anslaget för 2022 föreslås bli 1,68 miljarder kronor. Med anledning av att tidsbegränsade stöd upphör minskar anslaget med 37 miljoner jämfört med 2021.

SKR verkar för ett förstärkt statligt anslag till kultursamverkansmodellen. Därför är det positivt att man nu vill göra en permanent förstärkning av det statliga bidraget till regional kulturverksamhet. Det är viktigt att medel inom kultursamverkans modellen är generella och ej öronmärks.

Frågor om kultursamverkansmodellen kan ställas till Louise Andersson tfn 08-452 74 22, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Utveckling och införande av produktionsincitament för filminspelningar

Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete ökas med 100 miljoner kronor årligen för införandet av produktionsincitament för filminspelningar.

SKR har under en längre tid arbetet för ett produktionsincitament – därför är det glädjande att regeringen presenterar ett förslag om införande av ett sådant stöd. Det är en åtgärd som bidrar till stärkt utvecklingskraft och tillväxt i hela landet, bland annat genom ökade skatteintäkter, starkare företag och ökad omsättning i den kulturella och kreativa sektorn.

Flera regioner har i dag regionala produktionscentra för film. De både stödjer produktion av specifika filmer och arbetar för att öka antalet filminspelningar i Sverige generellt. Med ett produktionsincitament är även staten med och bidrar till en stark och konkurrenskraftig film- och tv-industri i landet.

Frågor om produktionsincitament kan ställas till Louise Andersson tfn 08-452 74 22, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Bibliotek

Regeringen avsätter 75 miljoner kronor extra under 2022 till satsningen Stärkta bibliotek. Det innebär att detta bidrag till kommunal biblioteksverksamhet under 2022 ligger kvar på 150 miljoner, vilket är samma nivå som under 2021. För 2023 beräknas 75 miljoner. Under perioden 2018–2020 har bidraget omfattat 225 miljoner i stöd till kommunal biblioteksverksamhet.

SKR anser att Stärkta bibliotek har varit en bra möjlighet för kommuner att själva prioritera hur de vill utveckla sin biblioteksverksamhet utifrån aktuella behov. Bidraget Stärkta bibliotek har inte varit lika styrt av bidragskriterier som andra riktade statsbidrag och Kulturrådet har beviljat ett brett register av ansökningar. Men generellt sett är permanentade bidrag alltid att föredra framför tillfälliga projektsatsningar och folkbibliotekens behov kommer att finnas kvar även efter 2023.

Frågor om Stärkta bibliotek kan ställas till Erik Peurell tfn 08-452 73 04, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Folkhögskola

Regeringen förlänger den tillfälliga utbyggnaden av folkhögskolan som genomförts under 2020 och 2021 med anledning av pandemin. Regeringen skjuter till 300 miljoner kronor för år 2022, vilket beräknas motsvara unge-

fär 3 000 årsplatser på folkhögskolans allmänna och särskilda kurs. Finansieringsansvaret för folkbildningen är normalt fördelat mellan staten, regioner, kommuner och huvudmän, men för denna tillfälliga utbyggnad under 2022 avser staten att svara för hela kostnaden.

SKR är positivt till att regeringen visar tilltro till att utbildningsformen folkhögskola har en viktig uppgift att fylla för att klara de utmaningar med en osäker arbetsmarknad som pandemin skapat. SKR vill dock peka på att tidigare statliga satsningar på utökning av antalet årsplatser vid folkhögskolan under 2010-talet satt ekonomisk press på de regioner som är ägare till folkhögskolor. Och de tillfälliga satsningar under pandemin riskerar att på sikt skapa en överskjutning av kostnader på dessa regioner. SKR anser att staten måste ta sitt ansvar för en långsiktig finansiell lösning och föra dialog med de folkhögskoleägande regionerna i dessa frågor.

Frågor om Folkhögskola kan ställas till Erik Peurell tfn 08-452 73 04, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Landsbygdspolitiska insatser

Regeringen föreslår att medel tillförs ett särskilt investeringsbidrag till drivmedelsstationer i områden där servicen är gles. Stöd till investeringar för drivmedelsstationer, 75 miljoner kronor per år 2022–2023.

För att öka tillgängligheten till dagligvaror permanentar regeringen det särskilda driftstödet för dagligvarubutiker med 70 miljoner kronor per år.

Medel fortsätter att tillföras för att fördela statsbidrag till 39 gles- och landsbygdskommuner. Syftet är att stärka kommunernas förutsättningar att stödja utvecklingen av näringsliv och företagsklimat.

Stöd till kommuner med få invånare eller som har särskilda utmaningar på 300 miljoner kronor per år. Stödet ska användas för de ändamål som kommunerna anser bäst gynnar sina invånare. Stödet förmedlas via Tillväxtverket och till 2,4–7,4 miljoner per kommun.

Frågor om landsbygd och bredband besvaras av Ellinor Ivarsson tfn 08-452 78 44, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Bredband

Regeringen avser att tillföra 500 miljoner kronor till det nationella stödssystemet för bredband (som beslutades i BP 2020). Det innebär totalt 1,3 miljarder kronor under 2022 för bredbandsutbyggnad.

Tillgången till snabbt bredband är en förutsättning för människor och företag att leva och verka i hela landet. Skillnaden i bredbandsutbyggnad är stor mellan landets kommuner. 45% av alla hushåll utanför tätbebyggda

områden saknar tillgång till 100 Mbit/s. Regeringens satsning är långt ifrån tillräckligt. Det behövs mycket mer än de budgetmedel som regeringen aviserat för att alla i Sverige ska ha tillgång till bredband.

Frågor om landsbygd och bredband besvaras av Ellinor Ivarsson tfn 08-452 78 44, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Klimat

Klimatpåverkande utsläpp

Klimatklivet får ökade resurser för lokala och regionala investeringar som minskar klimatpåverkande utsläpp. Anslaget ökar med 800 miljoner kronor under 2022, dubbelt så mycket 2023 och drygt 3 miljarder kronor 2024. Stödet omfattar även utbyggnad av laddinfrastruktur.

Produktion av biogas och elbusspremien

För att öka produktionen av biogas och stärka producenternas konkurrenskraft föreslås en satsning på 500 miljoner kronor för år 2022, med en ökning till 700 miljoner följande två år och tänkt fortsättning till 2040. Elbusspremien förstärks med 1,1 miljarder kronor, till 20 procent av inköpspriset eller 40 procent av merkostnaden för jämförbart fordon. Klimatpremien för lastbilar och arbetsmaskiner med låga utsläpp förstärks också.

Den regionala klimatomställningen

Flera myndigheter får ökade resurser för satsningar som även kommer att påverka arbetet i kommuner och regioner. Länsstyrelsernas arbete med den regionala klimatomställningen föreslås öka från 25 till 80 miljoner kronor. Det kopplas till den klimatpolitiska handlingsplanen, den nationella vindkraftsstrategin och elektrifieringsstrategin på regional och lokal nivå. Klimatinvesteringar ska underlättas genom 28 miljoner i ökade resurser för tillståndsprovning och tillsynsvägledning hos Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Sveriges domstolar. Tillståndsprocesser för utbyggnaden av elnät och en effektiv elmarknad ska underlättas genom 40 miljoner i ökat anslag till Energimarknadsinspektionen.

Frågor om klimat besvaras av Andreas Hagnell tfn 08-452 78 66, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Klimatanpassning

Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor

För att stärka kommunernas förebyggande arbete mot naturolyckor ökar anslaget med 497 miljoner kronor till totalt 522 miljoner för 2022.

SKR anser att det höjda anslaget är ett välkomnat tillskott för Sveriges kommuner i deras arbete med förebyggande åtgärder inom befintlig bebyggelse. Det är dock osäkert vad stödet kommer räcka till. Många kommuner har stora utmaningar inom sitt klimatanpassningsarbete med ett föränderligt klimat och förändrade prognoser. Förebyggande åtgärder av det här slaget är väldigt kostsamma och ska till 40 procent finansieras av kommunen själv vilket riskerar medföra att åtgärder inte genomförs i önskvärd takt.

Frågor om klimatanpassning besvaras av Emilie Gullberg tfn 08-452 73 50, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Miljö

Strandstädning

Regeringen bedömer att det behövs ytterligare insatser för strandstädning. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 15 miljoner kronor år 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget ökas med motsvarande belopp för samma ändamål.

Gifrfri miljö

Det krävs en fortsatt hög ambitionsnivå inom kemikalieområdet för att nå en giftfri miljö. Regeringen bedömer att det behövs ytterligare insatser för avancerad rening av läkemedelsrester och andra svårnedbrytbara föroreningar från avloppsvatten. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 75 miljoner kronor år 2022. För 2023 beräknas anslaget ökas med motsvarande belopp för samma ändamål.

Frågor om miljö besvaras av Michael Öhlund tfn 08-452 79 63, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Plan och bygg

Regeringen föreslår att medel tillförs för innovativa och hållbara samhällsbyggnadsprojekt i samband med företagsetableringar och företagsexpansioner samt stads- och ortsutvecklingsprocesser i ett antal kommuner i Norrbotten och Västerbotten. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att anslaget Bostadspolitisk utveckling ökas med 15 miljoner kronor 2022, 30 miljoner 2023 och 40 miljoner per år 2024–2030.

Frågor kring plan och bygg besvaras av Jan-Ove Östbrink tfn 08-452 71 05, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Trygghet och säkerhet

Lagstadgat kommunalt ansvar för brottsförebyggande arbete

Regeringen har avsatt 109 miljoner kronor för 2023 och 219 miljoner för 2024 för ersättning till kommunerna för det föreslagna nya lagstadgade ansvaret att arbeta med brottsförebyggande arbete som presenteras i utredningen SOU 2021:49 Kommuner mot brott.

Vidare föreslås att Brottsförebyggande rådet tillförs 4 miljoner kronor för 2022 för att kunna arbeta med stöd och uppföljning gentemot kommunerna utifrån den föreslagna lagen.

SKR har ännu inte avgivit yttrande över SOU 2021:49 Kommuner mot brott. SKR anser dock att utredningen saknar en ordentlig analys av vad de föreslagna uppgifterna faktiskt kostar för kommunerna.

Frågor om brottsförebyggande arbete besvaras av Greta Berg tfn 08-452 79 58, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Samhällsberedskap

Regeringen ger MSB i uppgift att fortsätta att planera för och förbereda för Rakel Generation 2 (G2). Syftet är att aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar, såsom till exempel kommunal räddningstjänst och akutsjukvård, ska ha tillgång nästa generations säkra och robusta mobila kommunikationssystem för tal och data.

SKR ser positivt på att regeringen fortsätter arbetet med Rakel G2. Tillgången till säker och robust kommunikation är viktigt för flera av kommunerna och regionernas verksamheter vid olyckor, kriser och höjd beredskap. SKR ser fram emot ett positivt besked om finansieringen av kommunerna och regionernas användning av Rakel G2. I arbetet med Rakel G2 har SKR har en god dialog med MSB.

Frågor om Rakel besvaras av Johan Gert tfn 08-452 77 41, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsgivarfrågor

Lönebildning

Regeringen värnar den svenska arbetsmarknadsmodellen, där en av grundpelarna är att arbetsmarknadens parter har ett huvudansvar för lönebildningen. Regeringen agerar för att initiativ på EU-nivå, inklusive förslag om minimilön, ska respektera nationella system och arbetsmarknadens parter autonomi.

Löneökningstakten bedöms öka under den kommande perioden. Timlöneökningen bedöms bli 2,6 procent 2021 för att sedan avta något till 2022 (2,4 procent). Att löneökningarna bedöms bli lägre 2022 beror till del på avtalens konstruktion, med högre löneökningar i inledningen av avtalsperioden. Samtidigt finns en förväntad hög efterfrågan på arbetskraft vilket bidrar till att hålla upp löneökningstakten. För 2023 prognostiseras en timlöneökning om 2,6 procent och för 2024 2,8 procent. Detta är något högre nivåer än bedömningen i vårpropositionen.

Löneskillnaderna mellan kvinnor och män minskar, vilket ökar den ekonomiska jämställdheten, men det går långsamt. Åtgärder krävs inom flera olika politikområden.

Det särskilda statsbidraget för satsningen på lärarlöner kvarstår.

Frågor om lönebildning besvaras av Sophia Olofsson tfn 08-452 77 37, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetsmarknad och arbetsliv

För att möta en ökad långtidsarbetslöshet föreslår regeringen ett tillskott av medel för extratjänster och introduktionsjobb. Dessa insatser ska riktas till dem som står längst från arbetsmarknaden och ha samhällsekonomiskt rimliga volymer.

De tidigare beslutade reformerna om nedsatta arbetsgivaravgifter för unga och det så kallade växa-stödet får konsekvensen att subventionsgraden sjunker när de kombineras med anställning med nystartsjobb. Regeringen föreslår ett tillskott av medel för att delvis motverka denna effekt. I syfte att motverka långtidsarbetslöshet bland äldre på arbetsmarknaden föreslår regeringen även ett tillskott av medel för att personer som är 55 år eller äldre ska kunna få nystartsjobb under en längre period.

Regeringen föreslår ökade medel för att möjliggöra fler praktikplatser så att fler personer ska kunna ta del av arbetsplatsförlagda aktiviteter. Syftet är att ge fler möjlighet att pröva ett arbete, stärka sina kontaktnät eller visa sina färdigheter för en arbetsgivare, vilket kan vara viktigt för att kunna komma in på arbetsmarknaden.

Regeringen arbetar för att införa etableringsjobb, i enlighet med parternas förslag, första halvåret 2022. Genom etableringsjobben kommer staten stimulera att anställningar för nyanlända och långtidsarbetslösa kommer till stånd för att öka deras chanser till jobb och varaktig etablering på arbetsmarknaden.

Regeringen anser att stödet för yrkesintroduktionsanställningar på sikt bör avskaffas. Stödet har en mycket låg omfattning vad gäller antal deltagare.

Ett avskaffande bidrar även till en enklare struktur för de lönesubventioner som tillhandahålls. Regeringen avser att avskaffa stödet från och med 2024.

Frågor om Fler anställningsstöd, nystartsjobb och praktikplatser besvaras av Tor Hatlevoll tfn 08-452 79 69, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Höjt inkomsttak i sjukförsäkringen

Regeringen föreslår en höjning av taket i sjukförsäkringen från 8 till 10 prisbasbelopp från och med den 1 januari 2022. Som skäl för höjningen anges att inkomstbortfallsprincipen i försäkringen har försvagats. De förmåner som föreslås omfattas av höjningen är sjukpenning, rehabiliteringspenning, närståendepenning, smittbärrpenning och ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön.

Höjd garantinivå i sjukersättning och aktivitetsersättning

Förslaget innebär att garantinivån för hel sjukersättning från och med den månad då den försäkrade fyller 30 år ska höjas med 0,25 prisbasbelopp, så att den för år räknat motsvarar 2,78 prisbasbelopp. Garantinivåerna för hel sjukersättning till och med månaden före den månad då den försäkrade fyller 30 år samt för hel aktivitetsersättning ska på motsvarande sätt höjas med 0,25 prisbasbelopp. Som skäl för förslaget anges att den ekonomiska tryggheten för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning behöver stärkas ytterligare. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

En ytterligare möjlighet att skjuta upp bedömningen mot normalt förekommande arbete

Regeringen anser att det behövs ytterligare undantag i rehabiliteringskedjan från bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete vid dag 180. De föreslår att bedömningen om arbetsförmågan är nedsatt i förhållande till ett förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden ska skjutas upp om det finns särskilda skäl som grundas på att den försäkrade kan förväntas återgå i arbete hos arbetsgivaren före den tidpunkt då han eller hon har haft nedsatt arbetsförmåga i 550 dagar.

Om arbetstagaren bedöms med hög sannolikhet kunna återgå i arbete före dag 550, kan undantaget användas. Särskilda skäl innebär alltså ytterligare en möjlighet till undantag från bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete dag 180 och 365. Förslaget om undantag vid särskilda skäl blir då utöver redan gällande undantag för övervägande skäl samt när det är oskäligt att bedöma individens arbetsförmåga mot normalt förekommande arbete.

Lagändringen föreslås träda ikraft den 1 februari 2022.

Förändrad arbetsförmågeprövning från 62 års ålder för sjukpenning

Regeringen föreslår att personer som har begränsad tid kvar av arbetslivet ska undantas från bedömningen mot normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden. I stället ska dessa personer från och med dag 181 i sjukperioden få sin arbetsförmåga bedömd mot arbete hos den befintliga arbetsgivaren. Förslaget gäller personer med anställning som uppnått den ålder då inkomstpension tidigast kan lämnas. Idag är den åldern 62 år.

Förslaget syftar till att ge människor i nära anslutning till pensionsåldern, som drabbats av sjukdom, möjlighet att fortsätta i sitt arbete partiellt och därmed möjlighet att förlänga sitt yrkesliv i stället för att hänvisas till en omställningsprocess i nära anslutning till den ålder när människor normalt lämnar yrkeslivet. Förslaget syftar också till att hindra att berörda äldre tar ut sin ålderspension i förtid och på det sättet får en lägre ålderspension livet ut.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 februari 2022.

Undantag från bedömningen mot normalt förekommande arbete vid uppskjuten vård eller rehabilitering på grund av effekter av sjukdomen covid-19

Regeringens bedömning är att det kommer att ta tid innan situationen inom hälso- och sjukvården helt har normaliserats och vårdköerna kortats och att det under 2022 fortfarande kommer att finnas försäkrade som fått sjukperioden förlängd på grund av att nödvändiga insatser från hälso- och sjukvården eller arbetsgivaren har behövt skjutas upp av covid-19-relaterade skäl. Undantaget från bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete vid uppskjuten vård föreslås därför fortsätta gälla till och med den 31 december 2022.

Förslaget innebär alltså att bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete efter dag 180 och dag 365 i sjukperioden ska skjutas upp om den försäkrades vård eller rehabilitering har försenats på grund av effekter av sjukdomen covid-19 och övervägande skäl talar för att han eller hon kan förväntas återgå i sitt vanliga arbete i samma omfattning som före sjukfallet när vården eller rehabiliteringen har slutförts.

Utökade möjligheter för försäkrade som arbetar vid behov att få sin arbetsförmåga bedömd mot behovsanställningen

Regeringen vill förbättra tryggheten vid sjukdom för personer med så kallad behovsanställning. Förslaget innebär att om *det kan antas* att den försäkrade skulle ha förvärvsarbetat om han eller hon inte hade blivit sjuk, ska den behovsanställda få sin arbetsförmåga bedömd mot behovsanställningen i sjukpenningärenden. Det innebär en ökad möjlighet för behovsanställda att få sjukpenning som baseras på behovsanställningen, istället för bedöm-

ning och ersättning såsom om denne var arbetslös. Något krav att arbetspass ska finnas inbokade vid insjuknande finns alltså inte, utan förslaget innebär att en helhetsbedömning ska göras i denna del. Vid tillämpning av socialförsäkringsbalkens bestämmelser om rätt till sjukpenning ska med behovsanställd avses en försäkrad som vid behov kallas in för att arbeta i en tidsbegränsad anställning eller som är anställd för att arbeta vid behov.

Från och med den tidpunkt då den behovsanställda har haft nedsatt arbetsförmåga under 90 dagar ska det dessutom beaktas om den behovsanställda har sådan förmåga att han eller hon kan försörja sig själv genom sådant förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden eller annat lämpligt arbete som är tillgängligt för honom eller henne. Bedömningen av arbetsförmågans nedsättning ska då göras i förhållande till högst ett heltidsarbete. Det ska införas en bestämmelse som upplyser om att de vanliga bestämmelserna om bedömning av arbetsförmåga i rehabiliteringskedjan gäller om den behovsanställda omfattas av en överenskommelse om att utföra arbete under en särskilt angiven tid. Den som får arbetsförmågan bedömd mot sin behovsanställning ska inte få sjukpenningen begränsad till det högsta belopp som kan betalas ut till den som är arbetslös.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2022.

Mer flexibel förläggning av arbetstid vid deltidssjukskrivning

Regeringen föreslår att Försäkringskassan ska kunna bevilja sjukpenning på deltid utifrån en annan förläggning av arbetstiden än att arbetstiden minskas med lika mycket varje dag, om en sådan förläggning inte försämrar möjligheterna till återgång i arbete. Som skäl för ändringsförslaget anges bland annat att gällande regelverk om att undantag från huvudregeln om att reducering av arbetstiden varje dag behöver vara **medicinskt motiverad**, gör det svårt att förutse när partiell sjukpenning kan beviljas utifrån en annan förläggning av arbetstiden. Ändringen skulle innebära att även andra skäl än rent medicinska ska kunna motivera ett sådant undantag.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2022.

Frågor om Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning besvaras av Annika Bjursell tfn 08-452 76 19, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Det möjliga bostadstillägget föreslås höjas med 500 kronor för den som är ogift och 250 kronor för var och en som är gift. Man föreslår också en höjning av beloppen för vad som ska anses utgöra skälig levnadsnivå och skälig bostadskostnad.

Regeringen vill ändra begreppet ”pensionär” till att framöver avse någon som till någon del tar ut allmän pension. Detta på grund av att anpassa begreppet utifrån riktålder och förändrade åldersgränser i pensionssystemet istället för att begreppet kopplas till 65 år.

En försäkrad som har ett förvärvsarbete och som har uppnått den ålder då inkomstgrundad ålderspension tidigast kan lämnas (62 år i år) föreslås inte få sin arbetsförmåga bedömd mot normalt förekommande arbeten. I stället ska den försäkrades arbetsförmåga bedömas mot arbete hos arbetsgivaren och mot annat lämpligt arbete. Undantaget ska gälla fram till den tidpunkt då den försäkrade tidigast kan ta ut garantipension. SKR har i remissvar avstyrkt förslaget.

Regeringen avser att återkomma med ett förslag om att införa en så kallad trygghetspension inom ramen för sjukersättningen för försäkrade som har som mest fem år kvar tills de uppnår en ålder då de inte längre kan få sjukersättning.

Analyser av nivån för den allmänna pensionsavgiften fortsätter. För att pensionerna ska vara tillräckliga framåt behöver pensionsavgiften vara på rätt nivå.

Regeringen diskuterar i prognosen om att följsamhetsindex förväntas öka nästa år (det vill säga ingen balansering eller sänkta allmänna pensioner förväntas).

Frågor om Ekonomisk trygghet vid ålderdom besvaras av Ossian Wennström tfn 08-452 79 17 och Victoria Bergner tfn 08-452 75 07, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetsmiljö

Utökad tillsyn av arbetslivskriminalitet inom arbetsmiljön

Fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet är ett allvarligt samhällsproblem. Regeringen avsätter riktade medel för att stärka samverkan mot arbetslivskriminalitet. Regeringen vill därför särskilt förstärka kontrollen av arbetsmiljön genom utökad tillsyn.

Anslaget för att finansiera denna utökade tillsyn av arbetslivskriminalitet på arbetsmiljöområdet är 25 miljoner kronor 2022, 50 miljoner 2023 och 75 miljoner 2024.

Frågor om Arbetsmiljö besvaras av Gunnar Sundqvist tfn 08-452 71 08, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Jämställdhet

Regeringens generella bedömning är att även om jämställdhetsarbetet ger resultat och går framåt behöver arbetet fortsätta om målen ska kunna nås.

Arbetet med jämställdhetsintegrering stärks och utvecklas

Regeringen avser att stärka arbetet med jämställdhetsintegrering på lokal och regional nivå, bland annat med fokus på delmålen om ekonomisk jämställdhet och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Satsningen förstärker bland annat länsstyrelsernas arbete med jämställdhetsintegrering.

Jämn fördelning av makt och inflytande

Utvecklingen mot en jämn fördelning av makt och inflytande har på vissa håll stagnerat eller backat. Regeringen avser att stärka arbetet mot hot och hat mot förtroendevalda samt ge Jämställdhetsmyndigheten fortsatt uppdrag när det gäller delaktighet och deltagande i den lokala demokratin.

Ekonomisk jämställdhet

Trots ett mångårigt arbete för att uppnå ekonomisk jämställdhet råder det fortfarande olika förutsättningar för kvinnor och män att delta och utvecklas i arbetslivet. Kommissionen för jämställda livsinkomster kommer i februari 2022 att lämna förslag som syftar till att långsiktigt öka den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män.

Arbetet med aktiva åtgärder i enlighet med diskrimineringslagen (2008:567) är viktigt för att åstadkomma jämställda löner och ett jämställt arbetsliv. Det finns tecken på att lagstiftningen inte följs. Därför behövs ytterligare insatser för att säkerställa att arbetsgivare följer de krav som ställs i lagen.

En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Fördelningen av det obetalda hem- och omsorgsarbetet är alltjämt ojämn. SCB:s uppdrag att genomföra en studie av tidsanvändning bland kvinnor respektive män (TID) ger under 2022 regeringen nytt underlag för att följa upp hur det obetalda hem- och omsorgsarbetet fördelas mellan könen.

Regeringen påbörjar införandet av en familjevecka. Reformen främjar det jämställda föräldraskapet genom att ge män och kvinnor lika möjligheter att vara lediga tillsammans med barnen.

Frågor om Jämställdhet besvaras av Charlotta Undén tfn 08-452 71 62, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Läraryrket och lärarutbildning

Professionsprogram

Ytterligare medel avsätts från och med 2023 för att implementera professionsprogrammet. Förslag om professionsprogram som budgetmedlen gäller är för närvarande under remissbehandling (*Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare U2021/03373*).

Åtgärder för fler lärare

Regeringen satsar på en försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för grundlärare och ämneslärare. Försöksverksamheten ska pågå mellan 2022 och 2027 och målgruppen är personer med tidigare akademisk examen.

Satsningen på att validera tidigare utbildnings- och yrkeserfarenhet för att bli behörig till KPU fortsätter.

Frågor om Läraryrket och lärarutbildningen besvaras av Somia Frej tfn 08-452 77 06, och Kalle Berg tfn 08-452 73 67, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Gymnasieskola, vuxenutbildning och yrkesutbildning

Återinföra högskolebehörigheten på yrkesprogrammen

Regeringen bedömer att det krävs fortsatta åtgärder för att vända den negativa trenden när det gäller antalet sökande till gymnasieskolans yrkesprogram. Regeringen avser därför att lämna förslag till riksdagen om att införa en utökad möjlighet för elever på yrkesprogrammen att läsa kurser för grundläggande behörighet.

World Skills Sweden

För att förbättra yrkesutbildningen deltar den svenska staten i ett treparts-samarbete med Landsorganisationen i Sverige (LO) och Svenskt Näringsliv genom World Skills Sweden.. Regeringen avser förlänga sin delfinansiering av detta samarbete. För detta föreslås anslaget ökas med 10 miljoner kronor 2023.

Tekniksprånget

Regeringen avser förlänga sin del av finansieringen av den praktiksatsning som ungdomar efter avslutat naturvetenskapligt eller tekniskt program i gymnasieskolan erbjuds inom tekniksektorn – det så kallade Tekniksprånget. Regeringen anser att satsningen på ett positivt sätt bidrar till att stärka Sverige som en ledande kunskaps- och industrination.

Kombinationsutbildningar

Satsning på högre ersättning till kommunerna för kombinationsutbildningar, det vill säga utbildningar som kombinerar sfi eller svenska som andraspråk med en gymnasial yrkesutbildning, fortsätter. Detsamma gäller de slopade kraven på kommunal medfinansiering av kombinationsutbildningarna.

Språkträning i äldreomsorgen

Den pågående satsningen på språkträning inom äldreomsorgen breddas till att omfatta hela välfärden och förstärks med 30 miljoner kronor för 2022 och 61 miljoner för 2023 och 2024.

Validering

Den pågående försöksverksamheten med inledande kartläggning och validering förlängs till och med 2023 med 70 miljoner kronor för 2022 och 35 miljoner för 2023.

Regeringen avser också att lämna förslag om att kommunerna ska bli skyldiga att erbjuda inledande kartläggning och validering inom komvux. Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor avsätts för 2022. Från och med 2023 beräknar regeringen att 60 miljoner avsätts för satsningen årligen. Vidare bör den försöksverksamhet med kartläggning och validering – komvux flex – som inletts 2021 fortsätta under 2022 och 2023.

Frågor om Gymnasieskola, vuxenutbildning och yrkesutbildning besvaras av Katarina Storm Åsell tfn 08-452 75 95, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Högre utbildning och universitetsforskning

Vårdutbildningar

I budgetpropositionen framhålls särskilt att regioner och kommuner behöver möta regeringens satsningar på utbildningsplatser inom vårdområdet med fler VFU-platser och handledare. Regeringen anser att det behövs en nationell satsning på VFU-samordning och föreslår en satsning för att öka ersättningen till de som tar emot studenter på VFU utifrån tydliga åtaganden för fler studenter. För detta avsätts 25 miljoner kronor för 2022 och 50 miljoner vardera för 2023 och 2024. Universitetskanslersämbetet får i uppdrag att stödja den förstärkta samordningen av VFU.

Även under utgiftsområde 9, Fortsatta investeringar för att stärka hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning, nämns prestationsbaserade medel kopplat till VFU-platser för sjuksköterskeutbildning.

Regeringen föreslår också särskilda medel till några lärosäten för att möjliggöra decentraliserad vårdutbildning, och 20 miljoner kronor om året tillförs för 2022, 2023 och 2024.

Frågor om Högre utbildning och universitetsforskning besvaras av Anna-Clara Olsson tfn 08-452 76 47, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetsrätt

Utvecklingen på arbetsmarknaden har inneburit nya förutsättningar och behov för arbetsgivare och arbetstagare vad gäller bland annat anställningsskyddet. Regeringen menar att arbetsgivare behöver ökad flexibilitet och förutsägbarhet för att kunna anpassa sina verksamheter och klara konkurrensen. Arbetstagarna å sin sida behöver ett skydd som är anpassat för den nya arbetsmarknaden, där en viktig del av tryggheten består av en stärkt omställningsförmåga och därigenom förstärkt anställningsbarhet. Möjligheterna att ställa om mitt i yrkeslivet ska bli fler och mer tillgängliga.

Regeringen föreslår därför ett omställningspaket och avser att föreslå lagändringar så att arbetsmarknaden kan reformeras i linje med den principöverenskommelsen om trygghet, omställning och anställningsskydd som träffats mellan Svenskt Näringsliv, Förhandlings- och samverkansrådet PTK, Industrifacket Metall (IF Metall) och Svenska Kommunalarbetsförbundet (Kommunal) om trygghet, omställning och anställningsskydd. Promemorian Grundläggande omställnings- och kompetensstöd (Ds 2021:16) remitterats. I promemorian lämnas förslag om en ny offentlig omställningsorganisation. Den nya offentliga omställningsorganisationen avses inrättas vid Kammarkollegiet. Regeringen föreslår att resurser tillförs för ett nytt offentligt grundläggande omställnings- och kompetensstöd för arbetstagare. Regeringen föreslår även att resurser tillförs för att kompensera arbetsgivare som finansierar omställnings- och kompetensstöd. Förslag på hur dessa delar ska utformas ingår i promemorian.

Frågor om Arbetsrätt besvaras av Malin Looberger tfn 08-452 75 58 eller Tomas Björk tfn 08-452 78 38, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONER

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Jonathan Fransson